

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/10/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715211102
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715211102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti I., A. nar. XX.X.XXXX a C. nar. XX.X.XXXX, bytom Z., A. XXXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Z. I. - pracovisko Z., deti matky P. I., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom Z., A. XXXX/XX zastúpenej A. A. G., advokátkou, so sídlom Z., D. XXXX/X a otca U. O. I., Z., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom Z., A. XXXX/XX, o zníženie vyživovacej povinnosti na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 7. decembra 2015 č. k. 5P/44/2015- 20 jednomyselne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 07. decembra 2015 č. k. 5P/44/2015- 20 zamietol návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči mal. deťom zo sumy 400,- € mesačne pre maloletého A. a zo sumy 300,- € mesačne pre maloletú C. na sumu 150,- € mesačne pre každé dieťa s účinnosťou od 1.11.2015. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil zistením, že naposledy bolo výživné právoplatne určené v novembri roku 2014. Rozsudkom Okresného súdu Z. I. zo dňa 31.7.2014 č.k. 6P/47/2014-41 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.10.2014 č.k. 17CoP/96/2014-59 právoplatným 12.11.2014 bolo manželstvo rodičov maloletých rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého A. sumou 400,- € mesačne a maloletej C. sumou 300,- € mesačne. V tom čase matka bola invalidnou dôchodkyňou s dôchodkom 303,20 € mesačne, otec zarábala 2.098,66 € netto.

V súčasnosti matka je stále invalidnou dôchodkyňou, poberá invalidný dôchodok 307,80 € mesačne, našla si prácu na 20 hodín mesačne po 2,20 €. Spolu s maloletými žije v byte, za ktorý spolu s inkasom platí 290,- €. Maloletý A. chodí do 2. ročníka strednej odbornej školy v Z. I., na cestovné a školské pomôcky potrebuje cca 65,- € mesačne. Okrem toho je alergik a astmatik. Maloletá C. je žiačkou základnej školy v Z., má problémy s pľúcami a pravidelne chodí na kardiologické kontroly. Otec je v súčasnosti nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, oba predchádzajúce pracovné pomery boli skončené dohodou. Poberá dávky v nezamestnanosti vo výške 1.500,- € mesačne, vlastní osobný automobil K. Z. a zostal mu tiež účet, na ktorom boli prostriedky vo výške 5.000,- €. Žije u svojej priateľky v X. S., platí si bežné náklady na živobytie a deťom platí poisťku 22,- € mesačne. Podľa jeho tvrdení mu bolo diagnostikované zhubné ochorenie, v súvislosti s čím sa mu v budúcnosti zvýšia náklady na liečbu. Úvery ani pôžičky nemá. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že hoci otec prišiel o zamestnanie a v súčasnosti je evidovaný na úrade práce, z podpory vo výške 1.500,- € je schopný platiť pôvodne určené výživné bez ohrozenia svojej výživy. Disponuje s účtom, na ktorom zostal dostatok finančných

prostriedkov na zabezpečenie výživy jeho i maloletých. Pokiaľ otec tvrdil, že mu bolo diagnostikované zhubné ochorenie, na ktoré v budúcnosti bude vynakladať finančné prostriedky, súd na túto skutočnosť nemohol prihliadnuť, keďže pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia. Taktiež súd poukazuje na to, že situáciu, v ktorej sa otec nachádza si spôsobil sám, keď sa podľa názoru súdu sám vzdal výhodného zamestnania a od tej doby je evidovaný na úrade práce. Súd prvého stupňa okrem toho musel prihliadnuť na záujem maloletých detí a na to, že náklady spojené s ich výchovou a výživou neustále rastú, obe deti majú zdravotné problémy, v súvislosti s čím má matka zvýšené náklady, taktiež zvýšené náklady má v súvislosti s dochádzaním maloletého A. do školy z Z. do Z. I.. Ona sama je na invalidnom dôchodku a zo svojho príjmu nie je po zaplatení inkasa schopná uhrádzať nevyhnutné potreby svojich detí. Na vec aplikoval § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3, § 36 ods. 1, § 26, § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., kedy žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a znížiť rozsah jeho vyživovacej povinnosti k mal. A. na sumu 150,- Eur a k mal. C. na sumu 150,- Eur s účinnosťou od 01.11.2015 a uložiť matke uhradiť mu preplatok na výživnom za stanovené zaplatené obdobia. Nesúhlasil s vyjadrením súdu prvého stupňa, že situáciu, v ktorej sa nachádza, si spôsobil sám tým, že sa vzdal výhodného zamestnania. O prácu v spoločnosti Y. S. prišiel z dôvodu krivého obvinenia matky zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Viacerými vstupmi polície SR do objektu spoločnosti Y. S. došlo k spochybneniu jeho bezúhonnosti, a preto sa zamestnávateľ rozhodol skončiť s ním pracovný pomer dohodou. Pracovný pomer u ďalšieho zamestnávateľa J. E.E., s.r.o. skončil len preto, že si jeho šéf myslel, že ho on nahradí ako generálny riaditeľ. Podozrel, že zmluva v tejto spoločnosti bola uzavretá len na dobu určitú a to jeden rok do 31.03.2016. Súd prvého stupňa nesprávne určil výšku jeho podpory v nezamestnanosti. Výška jeho podpory je 50% denného vymeriavacieho základu, čo mesačne predstavuje 846,- Eur, a nie uvádzaných 1.500,- Eur. Keď z príjmu 846,- Eur je povinný platiť výživné 700,- Eur, zostane mu 146,- Eur, čo nie je ani životné minimum. Poprel, že by mu zostali finančné prostriedky na účte vo výške 5.000,- Eur. V čase rozvodu manželstva bola na jeho bežnom účte záporná hodnota, o čom predložil výpis z osobného účtu. Poukázal, že matke po rozvode zostal kompletne zariadený mestský byt, no on nemá zariadené vlastné bývanie a hľadá si prácu na Slovensku. Ak nebude mať finančné prostriedky, nebude sa môcť ani zamestnať. Vlastní motorové vozidlo zn. VW Z., ale je to preňho nevyhnutný pracovný nástroj. Bez vozidla nemôže v žiadnej firme vykonávať manažérsku prácu. Vozidlo je preňho nákladová položka, ktorá potrebuje naftu, údržbu, poisťku, poplatky na diaľnicu. Poukazoval, že aj matka má vyživovaciu povinnosť a jej príjem sa zvýšil, (jeho príjem sa znížil), keďže si popri invalidnom dôchodku našla prácu na 20 hodín mesačne po 2,20 Eur. Ak sa zhoršil zdravotný stav detí, tak ide len o jednorazovú záležitosť, a nie o trvalý alebo chronicky zhoršený stav, ktorá súvisí len s tým, že sa matka o deti riadne nestará. Naopak zvýraznil, že v súvislosti so svojím kožným ochorením, musel podstúpiť dve operácie, za ktoré platil. Následná liečba bude nákladná. Z objektívneho hľadiska nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné vo výške 700,- Eur. mesačne.

Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu otca. Stotožnil sa so skutkovým záverom súdu prvého stupňa a jeho právnym posúdením veci a žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že otec sa vzdal zamestnania, čím sa pripravil o pravidelný mesačný príjem, ktorý bol vyšší ako dávka v nezamestnanosti 846,- Eur mesačne. Pri určovaní vyživovacej povinnosti je potrebné prihliadať aj na výdavky, ktoré vznikajú matke v súvislosti so zabezpečovaním potrieb maloletých detí. Citoval § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine.

Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúce konanie v intenciách ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, a preto je potrebné tento podľa § 219 O.s.p. potvrdiť. O odvolaní otca rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 163 ods. 1 O.s.p. aj bez návrhu môže súd zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom na maloleté deti. Hmotnoprávnym predpokladom na zmenu rozsahu skôr určenej vyživovacej povinnosti je zmena pomerov podľa § 78 Zákona o rodine, ktoré môžu spočívať v zmene pomerov tak na strane oprávneného dieťaťa, tak na strane povinného rodiča. Zmena právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti, však musí byť kvalifikovaná, čo znamená, že musí byť výrazná a musí mať táto zmena trvalejší charakter. Zmena pomerov na strane povinného rodiča môže spočívať v zmene jeho príjmových a majetkových pomerov, ktoré nastali z objektívnych príčin a sú trvalejšieho charakteru. Pri posudzovaní a rozhodovaní o výživnom všeobecne platí pre súd všeobecná zásada preferovania potenciality príjmov povinného pred jeho faktickým príjmom vyjadrená vo viacerých ustanoveniach Zákona o rodine najmä však ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine.

Otec svoje odvolanie voči zamietavému rozsudku súdu prvého stupňa odôvodňuje faktickým poklesom príjmu z dôvodu straty zamestnania a následnej nemožnosti sa zamestnať, pričom stratu zamestnania kladie za vinu matke. Údajne s ním bol skončený pracovný pomer v dôsledku jeho krivého obvinenia matkou. Toto svoje tvrdenie však otec nijako nepreukázal.

Z listinných dôkazov v spise vyplynulo, že posledný pracovný pomer otca v spoločnosti J. E.E., skončil dohodou ku dňu 31.10.2015. V dohode o skončení pracovného pomeru zo dňa 22.07.2015 otec výslovne prehlásil, že nepožaduje uvedenie dôvodu skončenia pracovného pomeru v tejto dohode. Pracovný posudok otca vydaný J. E.E., s r.o. na žiadosť otca bol kladný. Otec bol charakterizovaný ako cieľovo orientovaný typ manažéra s bohatými skúsenosťami, ktorý si je plne vedomý svojej zodpovednosti, preberá iniciatívu pri riešení problémov, efektívne komunikuje, kolegom je ochotný poradiť. Je cieľavedomý a ambiciózny a dodržiava stanovené termíny.

Predchádzajúci pracovný pomer otca v spoločnosti Y. S. s.r.o. bol skončený taktiež dohodou bez uvedenia dôvodu. V pracovnom posudku otca zamestnávateľ uviedol iba, že otec vykonával všetky pridelené úlohy s plným nasadením.

Otec nepreukázal svoje tvrdenie o vine matky na ukončení svojho zamestnania. Takáto skutočnosť nevyplývala z dôkazov nachádzajúcich sa v spise. Tvrdenie otca o dôvode skončenia pracovného pomeru je nedôveryhodné, nepreukázané.

Skončenie pracovného pomeru dohodou s výslovným prehlásením neuvádzať dôvod skončenia pracovného pomeru a súčasné nepreukázanie závažného, ospravedlniteľného dôvodu skončenia pracovného pomeru nemožno hodnotiť inak, ako, že sa otec vzdal bez dôležitého dôvodu výhodného zamestnania. Správne preto súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol, že situáciu, v ktorej sa otec nachádza, si spôsobil sám, keď sa sám vzdal výhodného zamestnania a od tej doby je evidovaný na úrade práce.

Tento skutkový záver (vzdanie sa výhodného zamestnania) predpokladá Zákon o rodine v ustanovení § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktorý upravuje princíp potenciality príjmov. Tento inštitút umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané (v tomto prípade strata zamestnania otca a poberanie dávky v nezamestnanosti a teda faktický pokles príjmu), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvodom je potreba zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval rozsah vyživovacej povinnosti.

Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. v danej veci z príjmu, ktorý dosahoval otec pred rozviazaním pracovného pomeru.

Vychádzajúc z príjmu, ktorý dosahoval pred skončením pracovného pomeru v spoločnosti Y. S. s.r.o. (2.098,66 Eur mesačne), kde bol zamestnaný v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti, ktorú navrhuje znížiť, i z príjmu, ktorý dosahoval v spoločnosti J. E.E. s.r.o., ktorý bol vyšší (č.l.11 spisu), teda potenciálneho príjmu, je výživné vo výške 400,- € mesačne pre maloletého A. a 300,- € mesačne pre maloletú C. zodpovedajúce a primerané, a to aj pri zohľadnení ďalších výdavkov otca, na ktoré v odvolaní poukazuje.

Je mimo pochybnosť, že je povinnosťou rodičov využiť a využívať všetky možnosti a schopnosti na čo najoptimálnejšie zabezpečenie výživy a ďalších potrieb svojich detí.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 O.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 146 ods.1 písm.

a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné